

Rääkkylä

Kotoutumisohjelma

Sisällysluettelo

KOTOUTUMISLAIN (681/2023) MUKAINEN KOTOUTUMISOHJELMA.....	2
Kotoutumisohjelmää koordinoiva taho:	2
Yhteyshenkilö ja yhteystiedot:	2
Yhteistyökumppanit:	3
Kotoutumisohjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa:	3
1. OSAAMISEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUTARPEEN ARVIOINTI (KotoL 14 ja 15 §).....	3
A. Kuvaus palvelusta:	3
B. Vastuutaho:	4
C. Yhteistyö:	4
2. KOTOUTUMISSUUNNITELMA (KotoL 16 ja 17 §).....	5
A. Kuvaus palvelusta:	5
B. Vastuutaho:	6
C. Yhteistyö:	6
3. MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO (KotoL 25 §).....	7
A. Kuvaus palvelusta:	7
B. Vastuutaho:	7
C. Yhteistyö:	7
4. KOTOUTUMISKOULUTUS (KotoL 26 ja 27 §).....	7
A. Kuvaus palvelusta:	7
B. Vastuutaho	8
C. Yhteistyö:	8
5. MUU KOULUTUS JA PALVELUT, JOTKA EDISTÄVÄT SUOMEN JA RUOTSIN KIELEN OSAAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄVALMIUKSIA SEKÄ TYÖLLISTYMISTÄ JA YRITTÄJYYTTÄ.....	8
A. Kuvaus palvelusta:	8
B. Vastuutaho:	9
C. Yhteistyö:	9
6. KOTOUTUMISOHJELMAN AIKAINEN OHJAUS JA NEUVONTA (KotoL 13 §:n 1 mom.5 kohta)	9
A. Kuvaus palvelusta:	9
B. Vastuutaho:	10
C. Yhteistyö	10
7. MUUT KUNNAN JÄRJESTÄMISVASTUULLA OLEVAT PALVELUT KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEKSI	10
A. Kuvaus palvelusta	10
B. Vastuutaho:	11
C. Yhteistyö:	11
VASTUUTAULUKKO	11

KOTOUTUMISLAIN (681/2023) MUKAINEN KOTOUTUMISOHJELMA

Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023 tulee voimaan 1.1.2025. Uusi kotoutumislaki laajentaa kunnan veloituksia tavoittaen työvoiman ulkopuolella olevia maahanmuuttaneita kotoutumisen palveluiden piiriin. Kotoutumislaki velvoittaa kunnan tekemään myös käsillä olevan kotoutumishjelmaa kuvaavan asiakirjan, jonka avulla saa perustietoa kotoutujan polusta kunnassa. Asiakirja on suunnattu kaikille kotoutumisen edistämisestä kiinnostuneille.

Kotoutumishjelma itsessään on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumishjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia. Kotoutumishjelma tukee myös yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Kotoutumishjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan kotoutumislain (681/2023) mukaan kunnan vastuulla on arvioida kotoutumisen palvelutarve ja osaaminen sekä tehdä tarvittaessa kotoutumissuunnitelma asiakkaan kanssa, kun hän on

- kotihoidon tukea saava (laadittava aina)
- pakolaistaustainen (laadittava aina)
- arviointia itse pyytänyt (vain, jos henkilön arvioidaan tarvitsevan)
- viranomaisen yhteydenoton perusteella tietoon tuleva henkilö (vain, jos henkilön arvioidaan tarvitsevan)

Kunta tekee kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arvioinnin monialaisesti yhdessä hyvinvointialueen kanssa

- toimeentulotukea muuten kuin tilapäisesti saavalle
- kiintiöpakolaiselle
- ilman huoltajaa tullee tai saapumisen jälkeen ilman huoltajaa jääneelle alaikäiselle
- ihmiskaupan uhrille
- henkilölle, jonka kotoutumisen edistäminen edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle kuuluvien palvelujen (12 §) yhteensovittamista

Kotoutumishjelmaa koordinoiva taho:

Rääkkylän kotoutumishjelman työryhmä

Yhteyshenkilö ja yhteystiedot:

Maahanmuuttokoordinaattori Vaida Laasonen
s.posti: vaida.laasonen@raakkyla.fi
p. 050 3065222

Yhteistyökumppanit:

Maahanmuuttokoordinaattori Vaida Laasonen

Työllistymistä edustavat henkilöt:

Rääkkylän kunnan työllisyyskoordinaattori Ari Iittiläinen

Siun-Soten sosiaalityöntekijä Sari Kainulainen

TE-asiantuntija Pinte Kangas

sivistysjohtaja Rauni Ronkanen

vapaa-aikasihteeri Jyrki Kymäläinen

nuoriso-ohjaaja Mika Nykänen

vapaaehtoistoiminnan edustajat

Kotoutumishjelman laadinnan prosessi ja viestintä kunnassa:

Maahanmuuttaja-asiakkaiden kanssa tiedotus tapahtuu pääasiassa sosiaalisen median kautta. Materiaalia eri kielillä tarjotaan kääntämällä paikallistiedotteita tarpeen mukaan.

Ohjelman toteuttamista seurataan päivittämällä kotoutujien tavoitteita ja tietoa tallentamalla ne KOTO AJ-iin.

Jokaiselle asiakkaalle tehdään kotoutumissuunnitelma ja sitä kautta seurataan kotoutumisen toteutumista ja kehittämistä.

1. OSAAMISEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUTARPEEN ARVIOINTI (KotoL 14 ja 15 §)

A. Kuvaus palvelusta:

Vuodesta 2025 alkaen maahanmuuttokoordinaattori tekee suomen, englannin ja venäjän kielellä kirjeen, joka lähetetään kaikille vieraskielisille, ja jossa kerrotaan kunnan palveluista sekä erityisesti kotoutumispalveluista. Tätä kautta henkilöt voivat itse ottaa yhteyttä työntekijään saadakseen ajan palvelutarpeen arviointiin. Kunnan kotoutumispalveluista otetaan erityisesti yhteyttä kotihoidon tukea saaviin, pakolaistaustaisiin ja eläkeläisiin, joille palvelutarpeen arviointi on laadittava aina.

- Ensimmäisen palvelutarpeen arvioinnin maahanmuuttajille tekee maahanmuuttokoordinaattori. Osaamisen ja kotoutumispalvelutarpeen arvioinnissa selvitetään esimerkiksi maahanmuuttaneen työkyky, kielitaito, aikaisempi koulutus ja työhistoria. Lisäksi arvioidaan kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet. Maahanmuuttajille annetaan perustiedot suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta, perusoikeuksista ja velvollisuuksista työelämässä.
- Heille annetaan myös tietoa ja neuvontaa koulutuksista ja kielitaidon kehittämismahdollisuuksista.

Tavoite kotoutumistoimissa on luoda selkeä malli maahanmuuttajan vastaanottoon kunnassa, jossa on eritelty ohjaamiskäyntien määrä, sisällöt ja tulevat ajanvaraukset.
1. Hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja kunnan työnjaon selkeyttäminen ja yhteistyön kehittäminen esimerkiksi koulutukset.

2. Tiedottamisen ja viestinnän kehittäminen maahanmuuttaneiden tavoittamiseksi.
3. Maahanmuuttaneiden osallisuuden lisääminen ja kehittäminen esimerkiksi eri työpajojen tai iltojen kautta, jossa tulee myös kohtaamisia eri kulttuurien edustajien kanssa. Tavoitteena on luoda turvallinen elinympäristö maahanmuuttaneille sekä mahdollistaa heille syvempi kotoutuminen kuntalaisiksi uuteen kotimaahan.

Työllisyysalueen työnhaun käynnistymispalvelut (aikapalvelut) ohjaa työnhakija-asiakkaat, joilla on mahdollisuus ja tarve kotoutumissuunnitelmaan, työllisyysalueen kotoutumista edistäviin palveluihin. Kotoutumista edistävät palvelut toteutetaan kasvokkain lähipalveluna tai puhelin/videovälitteisesti lain ja asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti.

B. Vastuutaho:

Hyvinvointialue voi kunnan maahanmuuttokoordinaattorin tai työllisyysalueen työntekijän pyynnöstä osallistua alkukartoituksen laatimiseen, jos maahanmuuttaneen kotoutumisen edistäminen edellyttää näiden eri viranomaisten järjestämistä vastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamista. Vastuu palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta on kuitenkin kunnan kotoutumispalvelulla tai työllisyysalueella.

Työllisyysalue tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin työnhakija-asiakkaille omana työnä käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen. Asiakas ohjataan ostopalveluun, kun on tarvetta kielitaitotason määrittämiselle tai erityinen tarve osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin.

Moniammatillinen ja monialainen tiivis yhteistyö toimii paikallisesti riippuen jokaisen kotoutujan kotoutumistarpeista.

- Maahanmuuttopalvelut
- Työllistymispalvelut, "Luotsi" työllistymishanke
- Siun Soten palvelut
- Sosiaaliohjaus palvelut
- Lapsi perheneuvonta/päiväkot
- Sivistyspalvelut: Rääkkylän koulu, Kiteen kansanopisto, Keski-Karjalan kansalaisopisto, 4H-järjestö
- Keski-Karjalan musiikkiopisto
- Yhteisöt: Lions Rääkkylä, Kihaus folk ja Martat.

P-K:n hyvinvointialueella 18-64 -vuotiaiden henkilöiden sosiaalipalveluiden tarpeen selvittämiseen liittyvät yhteydenotot tehdään keskitetysti sähköisten miun palveluiden kautta. (<https://miunpalvelut.fi/siunsoite/yhteydenotto-sosiaalihuoltoon-avun-tarpeen-arvioimiseksi>)

Alle 18- vuotiaiden lasten osalta palvelutarpeen arvioinnin tiimiin p. 013 330 2806. Sosiaalipalvelut vastaavat siitä, että varsinainen SHL ja LS - mukainen palvelutarpeen arvioinnin selvittäminen ohjautuu asuinpaikkakunnalla toimivien sosiaalihuollon ammattihenkilöiden toteutettavaksi.

C. Yhteistyö:

- Työllistymispalvelussa neuvontaa ja tulkkausta, asiakkaat ohjataan Te-voimatoimiston koulutuksiin tai työllistymisneuvontaan.
- yhteydenpidossa työntekijän ja maahanmuuttajan välillä.
- Terveyspalvelussa terveystyöntekijöiden ja maahanmuuttajan välillä.

- Sosiaalityöntekijöiden ja maahanmuuttokoordinaattorin välissä sosiaalipua ja ohjeistusta.
- Sosiaaliseen elämään liittyvissä tehtävissä, tapahtumien järjestelyssä seurakunnan ja Punaisen ristin kanssa.
- Alle 18-vuotiaiden lasten palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan. Maahanmuuttokoordinaattori osallistuu tarpeen mukaan, jos koulun edustaja, varhaiskasvatus tai sote- toimijat tarvitsevat apua tulkkauksessa ja ohjeistuksessa.

Työllisyysalue tekee monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin työnhakija-asiakkaille omana työnä yhdessä hyvinvointialueen sosiaalipalvelujen ammattilaisen kanssa.

Hyvinvointialue: Työikäisten, eli 18-64 -vuotiaiden kohdalla SHL mukaiseen palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan osallistetaan verkostoa tarpeen mukaisesti (Työllisyysalue, Kela, oppilaitos, sote- toimijat ym.).

Alle 18-vuotiaiden lasten palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan osallistetaan lapsen luontainen verkosto (edustaja, varhaiskasvatus, koulu, sote- toimijat ym.).

Lastensuojelu: Alle 18- vuotiaiden lasten kohdalla SHL tai LsL mukaiseen palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan osallistetaan lapsen luontainen verkosto (ks edeltävä).

Jälkihuollon piirissä olevan osalta jälkihuoltopalvelut tuotetaan työikäisten palvelutehtävissä.

Vammaispalvelut: Yhteistyötä tehdään asiakkaan kannalta tarpeellisten tahojen kanssa. Vammaispalvelujen puhelinneuvonta ja ohjaus p. 013 330 2807 on tarkoitettu sekä asiakkaille että yhteistyökumppaneille.

2. KOTOUTUMISSUUNNITELMA (KotoL 16 ja 17 §)

A. Kuvaus palvelusta:

Tekemällä kotoutumissuunnitelma tuetaan maahanmuuttaneen pääsyä yhteiskunnan yhdenvertaiseksi jäseneksi erityisesti kotoutumisen alkuvaiheessa. Kyseessä on yksilöllinen kotoutumista tukeva suunnitelma, jonka maahanmuuttanut laatii yhteistyössä maahanmuuttokoordinaattorin kanssa kasvokkain lähipalveluna tai puhelin/videovälitteisesti lain ja asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti yhteistyössä paikallisviranomaisen tai työllisyysalue kanssa. Kotoutumissuunnitelmaan kirjataan palvelut ja toimenpiteet, jotka edistävät maahanmuuttaneen suomen kielen taidon oppimista sekä tarjoavat muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja.

Työllisyysalueen työnhaun käynnistymispalvelut (aikapalvelut) ohjaa työnhakija-asiakkaat, joilla on mahdollisuus ja tarve kotoutumissuunnitelmaan, työllisyysalueen kotoutumista edistäviin palveluihin. Kotoutumista edistävät palvelut toteutetaan kasvokkain lähipalveluna tai puhelin/videovälitteisesti lain ja asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti.

Vammaispalveluiden asuminen sekä työ- ja päivätoiminta-palvelualue järjestää asumista sekä työ- ja päivätoimintaa kehitysvammaisille ja vammaisille asiakkaille syntyperästä riippumatta. Vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki on viimesijaisia lakeja, ja ennen

näiden palveluiden käyttöä asiakkaalla on ollut kontakti sosiaalityöhön ja palveluohjaukseen, jotka tekevät mahdollisen kotoutussuunnitelman tarvittaessa.

B. Vastuutaho:

Vastuu kotoutumissuunnitelman laatimisesta on kunnan kotoutumispalvelun tai työllisyysalueen viranhaltijalla. Työllisyysalue tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi työnhakija -asiakkaille omana työnä käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen. Asiakas ohjataan ostopalveluun, kun on tarvetta kielitaitotason määrittämisessä tai erityinen tarve osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin. Hyvinvointialue voi maahanmuuttokoordinaattorin tai työllisyysalueen työntekijän pyynnöstä osallistua alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laatimiseen, jos maahanmuuttaneen kotoutumisen edistäminen edellyttää näiden eri organisaatioiden järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen yhteistyötä.

Työvoiman ulkopuolella olevien asiakkaiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi tehdään kunnan maahanmuuttopalveluissa. Asiakkaille tehdään yksilön kotoutumissuunnitelma. Kotoutumissuunnitelman teko ja päivitykset sovitaan asiakkaan kanssa. Määritellessä seuraavat kotoutumispalvelut, suunnitelman tarkoituksenmukaisuus tarkistetaan sopivassa aikavälissä ja tehdään yhdessä seuraavat päätökset, jotka voivat vaikuttaa perustoimentulotukiin.

Työllisyysalue laatii monialaisen kotoutumissuunnitelman työnhakija-asiakkaille yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaalipalvelujen ammattilaisen kanssa.

P-K:n hyvinvointialueella 18-64 -vuotiaiden henkilöiden sosiaalipalveluiden tarpeen selvittämiseen liittyvät yhteydenotot tehdään keskitetysti sähköisten miun palveluiden kautta. (<https://miunpalvelut.fi/siunsoite/yhteydenotto-sosiaalihuoltoon-avun-tarpeen-arvioimiseksi>).

Alle 18- vuotiaiden lasten osalta palvelutarpeen arvioinnin tiimiin p. 013 330 2806. Sosiaalipalvelut vastaavat siitä, että varsinainen SHL ja LS - mukainen palvelutarpeen arvioinnin selvittäminen ohjautuu asuinpaikkakunnalla toimivien sosiaalihuollon ammattihenkilöiden toteutettavaksi.

C. Yhteistyö:

Työllisyysalue

Monialaisen kotoutumissuunnitelman käytännön toteutuksesta sovitaan hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointialue: Työikäisten, eli 18-64 -vuotiaiden kohdalla SHL mukaiseen palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan osallistetaan verkostoa tarpeen mukaisesti (Työllisyysalue, Kela, oppilaitos, sote- toimijat ym.).

Alle 18-vuotiaiden lasten palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan osallistetaan lapsen luontainen verkosto (edustaja, varhaiskasvatus, koulu, sote- toimijat ym.).

Lastensuojelu: Alle 18- vuotiaiden lasten kohdalla SHL tai LsL mukaiseen palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa asiakassuunnitelman laadintaan osallistetaan lapsen luontainen verkosto (ks edeltävä).

Jälkihuollon piirissä olevan osalta jälkihuoltopalvelut tuotetaan työikäisten palvelutehtävissä.

Vammaispalvelut: Yhteistyötä tehdään asiakkaan kannalta tarpeellisten tahojen kanssa. Vammaispalvelujen puhelinneuvonta ja ohjaus p. 013 330 2807 on tarkoitettu sekä asiakkaille että yhteistyökumppaneille.

3. MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO (KotoL 25 §)

A. Kuvaus palvelusta:

Monikielinen yhteiskunta orientaatio on koulutus, joka järjestetään kotoutuja- asiakkaan omalla tai hyvin tuntemalla kielellä. Se sisältää tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, Suomessa asumisesta, elämistä ja työskentelemisestä. Yhteiskuntaorientaatio vahvistaa maahanmuuttaneen ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta sekä omista oikeuksista ja velvollisuuksista. Kotoutuja-asiakas on maahanmuuttaja, jolla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma, t.s. työttömät hakijat ja työvoiman ulkopuolella olevat henkilöt. Tarvittaessa yhteiskuntaorientaatio voidaan järjestää myös opiskelijoille ja työssä oleville.

Etukäteen arvioituna tarvittavia kieliryhmiä on englantia, ukrainaa ja venäjää. Tavoitteena on tarjota yhteiskuntaorientaatiota ensimmäisenä koulutuksena ennen suomen kielen opiskelua tai kahden vuoden sisällä maahanmuutosta. Vuonna 2025 monikielistä yhteiskuntaorientaatiota saatetaan tarjota myös pidempään maassa olleille. Kouluikäisille voisi olla oma yhteiskuntaorientaatio ja aikuisille ja eläkeikäisille yhteinen orientaatiopäivä. Työvoiman ulkopuolisille kotoutuja-asiakkaille palvelun voi tuottaa kunnan kotoutumispalveluna, muiden kuntien yhteistyössä.

Työllisyysalue ohjaa asiakkaan työnhakija-asiakkuuden alkuvaiheessa kunnan monikieliseen yhteiskuntaorientaatioon palvelutarpeen mukaisesti.

B. Vastuutaho:

Vastuu järjestämisestä on kunnalla. Yhteiskuntaorientaatio järjestetään pääasiassa Pohjois-Karjalan kuntien kesken. Tavoitteena on hybriditoteutus, joka sisältää mahdollisuuksien mukaan lähi- ja etäkoulusta. Yksityiskohdista sovitaan myöhemmin Pohjois-Karjalan kuntien kesken alkuvuoden 2025 aikana.

C. Yhteistyö:

Internation House Joensuu, Pohjois-Karjalan kunnat, viranomaiset, oppilaitokset, työllisyyspalvelut, hyvinvointi, paikalliset järjestöt ja pidempi Suomessa asuneet maahanmuuttajataustaiset. Harkitaan ja käydään neuvotteluja muiden kuntien kanssa, mutta vielä ei ole tietoa vastuutahosta ja kunnalle aiheutuvista koulutuskustannuksista.

4. KOTOUTUMISKOULUTUS (KotoL 26 ja 27 §)

A. Kuvaus palvelusta:

Kunnan kotoutumispalveluiden työntekijä ohjaa palvelutarpeen arvioinnin pohjalta sopivaan koulutukseen. Työllisyysalueen asiantuntija ohjaa työnhakijana olevat maahanmuuttaneet kotoutumiskoulutukseen palvelutarpeen mukaan.

Työllistymiseen liittyvät palvelut ja suomen kielen kurssit järjestyy usein etäkurssina TE-toimiston kautta. Rääkkyläläisille maahanmuuttajille kotoutumiskoulutus toteutetaan verkko-opintona ja Tuva- koulutus luokkamutoisena Kiteellä.

Kotoutumiskoulutus ja siihen liittyvä kielitaidon päättöttestaus voidaan toteuttaa yhteistyössä muiden kuntien ja/tai työllisyysalueen kanssa. Työllisyysalueella kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimapoliittisena koulutuksena.

Työllisyysalue

Työnhakija-asiakkaille työllisyysalue järjestää kotoutumiskoulutusta luokkamutoisesti Joensuussa tai Kiteellä ja verkkokoulutus on käytettävissä koko työllisyysalueella. Asiakkaalle tarjotaan koulutusta kielen taitotason mukaisesti.

Muille kotoutujille suomen kielen kursseja voidaan järjestää kansalaisopiston puitteissa.

B. Vastuutaho

Kielitaidon päättöttestaus liittyy ainoastaan niihin kotoutumiskoulutuksiin, joissa noudatetaan Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteita. Muille kotoutujille päättöttestaus järjestetään osana kotoutumislain mukaista kotoutumiskoulutusta. Kotoutumiskoulutus ja siihen liittyvä kielitaidon päättöttestaus voidaan toteuttaa vain yhteistyössä muiden kuntien ja/tai työllisyysalueen kanssa. Pitkän aikaa asuneille maahanmuuttajille suomen kielen testi pyritään tekemään yhteistyössä Kiteen ev.lut.opiston/ Riverian kanssa. Työllisyysalueen kotoutumiskoulutuksiin sisältyy päättöttestaus.

C. Yhteistyö:

Kotoutumiskoulutuksessa voidaan tehdä yhteistyötä esimerkiksi Pohjois-Karjalan työllisyysalueen sekä siihen kuuluvien kuntien kotoutumispalveluiden kanssa kurssien ja päätöstestien toteuttamiseksi.

5. MUU KOULUTUS JA PALVELUT, JOTKA EDISTÄVÄT SUOMEN JA RUOTSIN KIELEN OSAAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄVALMIUKSIA SEKÄ TYÖLLISTYMISTÄ JA YRITTÄJYYTTÄ

A. Kuvaus palvelusta:

Rääkkylän kunta pyrkii järjestämään koulutuskokonaisuuksia, jotka edistävät suomen kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä. 2024 lokakuussa asiakkaille on järjestetty tutustumisilta "Luotsi" neuvontapalveluihin, jotka ohjeistavat ja antavat neuvoja alkuvaiheessa suomen kielen eripituisiin opintokokonaisuuksiin.

Lukuvuonna 2025 on keskusteltu Kiteen Kansa-opiston yhteisestä "Kieli kahvilasta".

Lukio-opintoihin valmentavaa koulutusta voi käydä Kiteellä tai Joensuussa. Kotoutumispalvelut tekevät lukutaitotestin kotoutumissuunnitelman yhteydessä. Kotoutumispalvelut voivat tarvittaessa pyytää tarkemman lukutaitotestin toteutusta työllistymisviranomaiselta.

Pohjoisen-Karjalan ammattiopisto järjestää tutkintoon valmentavaa TUVA ja MAMA koulutusta, joihin maahanmuuttokoordinaattori ohjeistaa myös rääkkyläläisiä maahanmuuttajia.

On myös huomattu, että kiinnostava harrastustoiminta edistää suomenkielen taitoa, joten maahanmuuttajat, jotka tarvitsevat apua, ohjataan ja neuvotaan hakemaan opintotietoja maksullisiin Kansalaisopiston tai Kiteen Kristillisen Kansanopiston kursseihin. Vuonna 2024 syksyllä Kansalaisopiston kautta järjestettiin lukupiiri suomen ja venäjän kielellä. Osallistujille kurssi kustannettiin kunnan kotoutumisrahasta.

Oppilaiden osalta valmistava opetus ja siten perusopetus eivät kuulu kotoutumisen piiriin. Ukrainalaisille tarjotaan suomen kieltä S2-kielenä, jossa käydään suomen kielen perusteita läpi. He menevät siinä vuosiluokittain. Mitään erillistä kielikoetta ei heille järjestetä. Vanhuksille pyritään järjestämään tarinatuvalle kursseja yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Työllistymistaitojen kehittämistä edistetään ohjaamalla asiakkaita "Luotsi" ohjaukseen ja sen järjestämiin koululuksiin.

Työllisyysalue:

Yrittäjyyttä suunnitteleva työnhakija-asiakas ohjataan työllisyysalueen yrittäjyysvalmentajalle. Työllisyysalueen ammatinvalinta- ja uraohjaus tarjoaa työnhakija-asiakkaille ohjausta heidän tukemisekseen ammatinvalinnassa, ammatillisessa kehittämisessä, työelämään sijoittumisessa ja elinikäisessä oppimisessa. Työnhakija-asiakas voidaan ohjata henkilöasiakkaan kokeiluun oppilaitokseen ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selvittämiseksi (koulutuskokeilu) tai työpaikalle ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selvittämiseksi tai työmarkkinoille paluun tukemiseksi (työkokeilu).

B. Vastuutaho:

Muun koulutuksen ja palvelun järjestämisestä vastaavat Rääkkylän kunnan vapaan sivistystyön toimija, kasvatusta- ja kotoutumispalvelut, Musiikkiopisto, Pohjoisen Keski-Karjalan ammattiopisto, sekä Pohjois-Karjalan työllisyysedustaja, työllisyyskoordinaattori ja maahanmuuttokoordinaattori.

Kaikille avoimiin harrastuksiin, kerhoihin, tapahtumiin ohjataan seuraamaan kunnan ilmoituskanavia. Mahdollisuuksien mukaan tapahtumista ilmoitetaan useammalla kielellä.

C. Yhteistyö:

Palvelujen järjestämisestä keskustellaan työvoimaviranomaisten ja eri toimijoiden kanssa.

6. KOTOUTUMISOHJELMAN AIKAINEN OHJAUS JA NEUVONTA (KotoL 13 §:n 1 mom.5 kohta)

A. Kuvaus palvelusta:

Maahanmuuttajapalvelut on ensimmäinen taho, joka antaa henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta erilaisissa arkiasioissa ja viranomaisasiointiin liittyvissä asioissa. Lisäksi se antaa neuvontaa ja ohjausta oleskelulupiin, perheen yhdistämiseen, matkustusasiakirjoihin ja kansalaisuusasioihin. Asiakkaat ja maahanmuuttokoordinaattori pitävät yhteyttä

keskenään viestittämällä, puhelinyhteyksillä tai henkilökohtaisilla tapaamisilla.

Maahanmuuttokoordinaattori Vaida Laasonen
Kunnantalo, Kinnulantie 1, 2.kerros, vaida.laasonen@raakkyla.fi, p.050 306 5222.
Tarvittaessa neuvoja tai apua pyydetään ottamalla yhteyttä kyseiseen viranomaiseen esim. sosiaali-, työvoima- ja terveystalouteen.

B. Vastuutaho:

Maahanmuuttokoordinaattori

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella sosiaalipalveluiden osalta työikäisiä, eli 18-64 -vuotiaita koskeva ohjaus ja neuvonta on keskitetty sosiaalipalvelujen puhelinpalveluun p.013 330 2810.

Alle 18- vuotiaat ja lastensuojelu: ohjaus ja neuvonta palvelutarpeen arvioinnin tiimi p.013 330 2806.

Vammaispalvelut: ohjaus ja neuvonta p. 013 330 28 07.

Puhelinneuvonta on tarkoitettu sekä asiakkaille että yhteistyökumppaneille.

Lisäksi jokaisella sosiaalihuollon ammattilaisella on lakiin perustuva neuvontavelvoite asiakastyössä.

C. Yhteistyö

Palvelun järjestämiseksi yhteistyöverkosta tarpeen mukaan. Asuntojen etsimisessä yhteistyötä tehdään mm. Kunnan Kiinteistöpalvelun kanssa.

7. MUUT KUNNAN JÄRJESTÄMISVASTUULLA OLEVAT PALVELUT KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEKSI

A. Kuvaus palvelusta

Nuorisopalveluissa sekä liikunta- ja kulttuuripalveluissa järjestetään toimintaa kaikille kuntalaisille. Näissäkin palveluissa lisäksi on huomioitu maahanmuuttaneita ja esimerkiksi järjestetty muutamia tanssiopetustunteja. Uimakoulut ja liikuntaryhmät on huomioitu tiedottamalla yleisinä liikuntainfoina. Kunta tarjoaa myös aloittavan yrittäjän yrityksen perustamiseen neuvonta- ja ohjauspalveluja suomen kielellä, mutta voimme pyytää tietoisukupakettia muilla kielillä esim. venäjän tai englannin kielellä.

- Yritetään järjestää työllistymishankkeen kautta info -tilaisuus ja mahdollisesti yrittäjyyden tietoisuus venäjän kielellä.
- Hyvinvointipalveluna järjestetään Punaisen ristin kanssa matka Kolille tai kylpylään.
- Marttojen tutustumisilta vietetään, kuten edellisen vuonna, kutsumalla leipomaan mukaan.
- Kihauksessa talkootöissä.
- Työllistymistä edistävien palveluiden selvittely ja avustus esim. ajokortin hankkiminen ja ajo-opettajan etsintä.

Muut kotoutumisessa toimivat yhteistoimijat ovat

- Punainen risti
- Metsästysseurat
- Lions-club

- Musiikkiopisto
- Martta-yhdistykset
- Seurakunta
- Nuorisoseura
- Onnen Kauppa ry. Kihaus Folk ry

B. Vastuutaho:

Rääkkylän kunta orientaatiota järjestävän vastuutahon kanssa.

C. Yhteistyö:

Työllisyysalueen kotoutumista edistävät palvelut toimivat yhteistyössä ekosysteemin palvelujen kanssa, ja kuntien maahanmuuttaja- ja asettautumispalvelujen kanssa yhteistyöstä sovitaan kuntakohtaisesti.

VASTUUTAULUKKO

Palvelu/ toimenpide:	Työnhakijoiden palvelut tuottava taho:	Muiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut tuottava taho:
Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Pohjois-Karjalan työllisyysalue	Kunta
Monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi	Työllisyysalue ja hyvinvointialue	HVA/ Perhe- ja sosiaalipalvelut
Kotoutumissuunnitelma	Pohjois-Karjalan työllisyysalue	Kunta
Monialainen kotoutumissuunnitelma	Työllisyysalue ja hyvinvointialue	HVA/ Perhe- ja sosiaalipalvelut
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	Kunta	Kunta
Kotoutumissuunnitelma	Pohjois-Karjalan työllisyysalue	Kunta
Kotoutumishjelman aikainen ohjaus ja neuvonta	Kunta	Kunta
Kunnan kotoutumishjelman seuranta ja päivittäminen	Kunta	Kunta